

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 24.10.2005
KOM(2005) 505 endelig

2005/0211 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

**om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger
(havstrategidirektivet)**

[SEC(2005) 1290]

(forelagt af Kommissionen)

DA

DA

BEGRUNDELSE

1) BAGGRUND FOR FORSLAGET

- **Begrundelse og målsætninger**

Havmiljøet står over for en række trusler som f.eks. tab eller ødelæggelse af biodiversiteten og ændringer i struktur, tab af levesteder, forurening med farlige stoffer og næringsstoffer og virkninger af klimaændringer.

I EU's sjette miljøhandlingsprogram (6. MHP) opfordres der til at opstille en tematisk strategi til beskyttelse og bevaring af havmiljøet i Europa (i det følgende benævnt strategien) med det overordnede mål er at "fremme bæredygtig udnyttelse af havet og bevare de marine økosystemer".

Som et første skridt i opstillingen af strategien udarbejdede Kommissionen i 2002 en meddelelse med titlen "Frem mod en strategi til at beskytte og bevare havmiljøet". Rådet (Miljø) gav i sine konklusioner af 4. marts 2003 udtryk for sin tilfredshed med Kommissionens meddelelse, støttede fremgangsmåden og de skitserede målsætninger heri, og det opfordrede til, at der senest i 2005 opstilles en ambitiøs strategi. Ifølge Kommissionens arbejdsprogram for 2005 skal denne strategi vedtages senest i 2005.

- **Generel baggrund**

Der findes foranstaltninger til at kontrollere og nedskære disse belastninger og påvirkninger af havmiljøet, men de er blevet udviklet særskilt i de forskellige sektorer, så man nu står med et puslespil bestående af politikker, lovgivningsprogrammer og handlingsplaner på nationalt, regionalt, EU- og internationalt plan, som alle bidrager til beskyttelse af havmiljøet. En række EU-politikker har indflydelse på havmiljøet, og selvom en fremtidig, altomfattende havpolitik for EU overvejes, findes der ingen generel, integreret politik for beskyttelse af havmiljøet.

Helhedsindtrykket af denne politiske ramme er broget. Det er glædeligt, at der er gjort fremskridt på visse områder, f.eks. er udledningen af næringsstoffer og forureningen med farlige stoffer, bl.a. tungmetaller, nedbragt. Overordnet set er havmiljøets tilstand dog forringet betydeligt i de seneste årtier. Som følge heraf trues Europas oceaner og have, i nogle tilfælde i et omfang så deres struktur og funktion bringes i fare.

Den nuværende politiske ramme yder ikke havmiljøet et højt beskyttelsesniveau, og der er derfor behov for en stærk og integreret EU-politik for beskyttelse af havmiljøet.

- **Eksisterende bestemmelser på området**

En bred vifte af EU-foranstaltninger bidrager til beskyttelsen af havmiljøet. Den aktuelle politiske ramme er imidlertid sektoropdelt, og på grund af variationer i dens geografiske anvendelsesområde findes der ingen politik, som fokuserer på beskyttelsen af havmiljøet.

- **Sammenhæng med EU's andre politikker og målsætninger**

Det høje beskyttelsesniveau, som det foreslåede direktiv vil yde havmiljøet, er

afgørende for at virkeliggøre oceaners og havs fulde økonomiske og sociale potentiale og dermed bidrage mærkbart til Lissabon-dagsordenen og til EU's strategi for bæredygtig udvikling.

Forslaget vil også bidrage betydeligt til arbejdet med en fremtidig havpolitik for EU, der blev bragt på bane i Kommissionens strategiske mål for 2005-2009, som tager sigte på at udvikle en blomstrende havøkonomi og udnytte den havbaserede aktivitetens fulde potentiale på en miljømæssigt bæredygtig måde.

Et af de centrale spørgsmål, der skal tages fat om i denne politik, er spørgsmålet om den overordnede reguleringsramme, hvorigennem brugerne og brugen af havene og oceanerne kan reguleres. Dette spørgsmål vil blive taget op i grønbogen om havpolitikken, der forventes afsluttet i 2006. De reguleringsordninger, der opstilles i havstrategien, er et første skridt i denne retning. I overvejelserne om udviklingen af en mere omfattende havpolitisk reguleringsramme bør der også tages hensyn til de meget forskellige juridiske og politiske forhold, der gør sig gældende for de forskellige europæiske regionale have, fra Østersøen, der er omgivet af syv medlemsstater og Den Russiske Føderation, til Middelhavet, hvor der endnu ikke er fastsat eksklusive økonomiske zoner (EEZ), og hvor EU skal arbejde sammen med en række tredjelande.

2) HØRING AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

- **Høring af interesserede parter**

Høringsmetoder, hovedmålgrupper og respondenternes overordnede profil

Strategien er opstillet på grundlag af en bredt anlagt høringsproces fra 2002-2004, der omfattede alle EU-medlemsstater og kandidatlande, væsentlige europæiske tredjelande, der deler oceaner og have med EU, 16 internationale kommissioner og konventioner, 21 nøgleorganisationer inden for erhvervsliv og civilsamfund samt videnskabsfolk og akademikere.

Processen blev indledt på en konference for de vigtigste interessegrupper afholdt i Køge i Danmark den 4.-6. december 2002. I forbindelse med Køge-konferencen blev der nedsat fire ad hoc-arbejdsgrupper, hvori alle centrale interessegrupper deltog med henblik på at behandle de væsentligste aspekter af strategiudviklingen.

Kort gennemgang af input og af, hvordan disse er blevet indarbejdet

Alle arbejdsgrupper forelagde bidrag på en afsluttende konference for de vigtigste interessegrupper afholdt i Rotterdam i Nederlandene den 11.-12. november 2004, hvor der var bred enighed om den fremgangsmåde, som foreslås i strategien. Et stort flertal af interessegrupper understregede behovet for en kraftfuld EU-indsats.

Direktivforslaget inddrager fuldt ud resultaterne af de høringer, der har fundet sted siden 2002. Centralt placeret i direktivforslaget er behovet for en tostrengt EU/regional tilgang, oprettelsen af havregioner som forvaltningsenheder for strategiens gennemførelse og behovet for, at medlemsstaterne samarbejder indbyrdes om opstillingen af havstrategier bl.a. under anvendelse af eksisterende instrumenter fra internationale aftaler.

Der blev foretaget en offentlig høring på Internettet fra den 14.3.2005 til den 9.5.2005. Kommissionen modtog 133 svar. Resultaterne findes på følgende Internet-adresse: http://europa.eu.int/comm/environment/water/pdf/consultation_marine.pdf.

- **Ekspertbistand**

Relevante videnskabelige områder/eksperter

Det forberedende arbejde er navnlig målrettet: a) anvendelsen af den økosystem-baserede tilgang til forvaltningen af menneskelige aktiviteter, der påvirker havmiljøet; b) overvågnings- og vurderingsaktiviteter og c) den særlige udfordring, som farlige stoffer frembyder.

Derudover fulgte Kommissionen i de seneste tre år også på nært hold rapporter, undersøgelser og politiske erklæringer fra nationale og regionale organisationer, lande, forskningsinstitutter og FN-organer i relation til beskyttelse af havmiljøet.

Metodevalg

Som en del af høringsprocessen blev der arbejdet intensivt med alle aspekter af relevans for opstillingen af EU's havstrategi. Blandt de vigtige resultater af denne proces må nævnes: a) en vejledning om anvendelsen af den økosystembaserede tilgang til havmiljøet, og b) en undersøgelse vedrørende udpegningen af europæiske havregioner på grundlag af hydrologiske, oceanografiske og biogeografiske kendetegn, hvormed strategiens gennemførelse kan dirigeres.

Væsentligste organer/eksperter, der er blevet hørt

Det Internationale Havundersøgelseråd (ICES) var en privilegeret partner i høringsprocessen og udarbejdede de to ovennævnte dokumenter. En række andre eksperter og videnskabelige organisationer deltog også i det forberedende arbejde.

Sammendrag af den rådgivning, der er modtaget og anvendt

Der er allerede peget på eventuelt alvorlige risici med uoprettelige følger, og der er bred enighed om, at disse risici er reelle.

Der var også bred enighed om omfanget af truslerne mod havmiljøet, der kan skabe potentielt uoprettelige eller bratte ændringer af marine økosystemer med vidtrækkende økonomiske og sociale følger. De vigtigste af de trusler mod havmiljøet, der er peget på, er: virkningerne af klimaændringerne, virkningerne af kommercielt fiskeri, olieudslip og -udledninger, indførelse af fremmede arter, tilførsel af næringsstoffer og dertil knyttet dannelse af skadelig algeblomstring, forurening med affald, forurening med farlige stoffer og mikrobiologisk forurening, udledninger af radionuklider og støjforurening.

Den største belastning af havmiljøet kan henføres til klimaændringer og fiskeri.

Hvad der kort fortalt står tilbage efter afslutningen af denne proces, er et utvetydigt

signal om, at Europas have og oceaner er i stor fare, og at det haster med at indføre beskyttelsesforanstaltninger for at sikre deres produktivitet og de dertil knyttede økonomiske og sociale aktiviteter på lang sigt.

Tiltag for at gøre ekspertrådgivningen offentligt tilgængelig

Alle relevante analyser, der er gennemført under forberedelsen af direktivforslaget, vil blive gjort offentligt tilgængeligt. ICES har allerede offentliggjort sin vejledning om anvendelsen af den økosystembaserede tilgang til havmiljøet, og den vil blive gjort tilgængelig via Kommissionens netsted. ICES' undersøgelse af EU's havregioner er gjort tilgængelig for alle interessegrupper via CIRCA-systemet.

- **Konsekvensanalyse**

To hovedmuligheder blev overvejet. Den første mulighed bestod i en helt frivillig tilgang på grundlag af en meddelelse fra Kommissionen, hvori det i form af ikke-bindende henstillinger anbefales, hvorledes Europas havmiljø kan beskyttes effektivt gennem opstilling af regionale havstrategier for havregioner, som skal defineres på EU-niveau.

Den anden mulighed, som blev undersøgt, var en kombination af et fleksibelt retsinstrument og en meddelelse. Retsinstrumentet skulle tage form af et havstrategidirektiv, der forfølger ambitiøse mål, men giver et vist spillerum, hvad valget af gennemførelsesmidler angår. Der vil ikke blive fastsat specifikke forvaltningsforanstaltninger på EU-niveau, idet direktivet vil skulle gøres operationelt og gennemføres på det regionale niveau.

Foruden disse to muligheder blev et scenario uden yderligere tiltag overvejet som et referencescenario for at vurdere de forventede omkostninger ved de foranstaltninger, der foreslås med de to muligheder.

Kommissionen har udarbejdet en konsekvensanalyse, der findes på Kommissionens netsted.

3) FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

- **Resumé af forslaget**

Det endelige mål med direktivforslaget er at nå en god miljøtilstand for Europas havmiljø inden 2021. I direktivforslaget vil der kun blive opstillet fælles mål og principper på EU-plan. Ved direktivforslaget etableres europæiske havregioner som forvaltningsenheder med henblik på gennemførelsen. Medlemsstaterne vil få til opgave at udarbejde havstrategier for deres havområder inden for hver havregion på grundlag af en proces, der forløber i flere trin. I forbindelse med udarbejdelsen af havstrategier vil medlemsstaterne blive opfordret til at arbejde tæt sammen indbyrdes og med de relevante tredjelande. For at der kan tages hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for visse havregioner, indeholder direktivet bestemmelser beregnet på særlige situationer og områder, hvor det ville være umuligt for en medlemsstat at nå de miljømål, der er fastsat inden for direktivets rammer.

- **Retsgrundlag**

EF-traktatens artikel 175, stk. 1, udgør det relevante retsgrundlag.

- **Subsidiaritetsprincippet**

Subsidiaritetsprincippet finder anvendelse, for så vidt som forslaget ikke hører ind under Fællesskabets enekompetence.

Målene med forslaget kan ikke opfyldes på tilfredsstillende vis af medlemsstaterne, hvilket skyldes følgende:

Havmiljøet er ikke sammenfaldende med de eksisterende geopolitiske grænser. Det går i sagens natur på tværs af landegrænser og forudsætter derfor samarbejde og fælles principper. Under disse omstændigheder vil en ren national tilgang til havmiljøet være dømt til at slå fejl.

Medlemsstater, der grænser op til samme havregion, vil nemt kunne nå frem til forskellige konklusioner angående tilgange, diagnoser og indsatsprogrammer, der skal iværksættes, uanset at de er rettet mod fælles, marine økosystemer. Medlemsstaterne vil sagtens kunne vælge forskellige og endog indbyrdes modstridende løsninger og varierende tidshorisonter for indførelse af de relevante aktiviteter, hvilket resulterer i en ineffektiv beskyttelse af havmiljøet.

Under disse omstændigheder vil havmiljøets tilstand ikke forbedres. Oceanets kapacitet til at absorbere et nyt pres på havmiljøet, som f.eks. klimaændringer og øget søtransport, ville dermed mindskes betydeligt.

En indsats på EU-plan vil af nedenstående grunde være et mere effektivt redskab til at nå målene med forslaget:

Med forslaget oprettes en EU-ramme for at imødegå fælles udfordringer. Der vil blive fastsat fælles principper for og tilgange til beskyttelsen af havmiljøet i hele Europa.

Selv om flere EU-medlemsstater har opstillet nationale foranstaltninger til beskyttelse af havmiljøet og samarbejdet aktivt i relevante internationale aftaler, er fremskridtet blevet hæmmet af, at nationale foranstaltninger ikke påvirker aktiviteterne i andre lande, der grænser op til et givet havområde. Samtidig har resultaterne af det internationale samarbejde, bl.a. inden for rammerne af regionale havkonventioner, været blandede som følge af disse organisationers manglende håndhævelses- og kontrolmuligheder.

Det foreslåede retsinstrument er begrænset til, hvad medlemsstaterne ikke på tilfredsstillende vis kan opnå – dvs. oprette en EU-dækkende ramme, med hvilken Europas havmiljø kan beskyttes mere effektivt. På EU-niveau vil der ikke blive opstillet detaljerede målsætninger og forvaltningsforanstaltninger med henblik på at nå en god miljøtilstand for hver af EU's havregioner.

Forslaget er således i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet af følgende grunde:

Det foreslåede retsinstrument er udformet som et havstrategidirektiv. Der er stort spillerum for nationale beslutninger og regional samordning. Medlemsstaterne får til opgave inden for hver havregion at fastsætte miljømål på regionalt niveau samt at planlægge og gennemføre foranstaltninger for at opfylde disse mål og dermed skabe en god miljøtilstand i de europæiske havområder, der hører under EU-medlemsstaternes overhøjhed eller jurisdiktion.

Direktivforslagets administrative byrde for hele EU er skønnet til ca. 90 mio. EUR pr. år i de to første år og 70 mio. EUR derefter. Der vil på den anden side være betydelige effektivitetsgevinster, idet dobbeltarbejde i forbindelse med overvågning og vurdering kan undgås.

Der vil opstå omkostninger ved gennemførelsen af indsatsprogrammer, som aftales på regionalt niveau. For at sikre, at miljømålene opfyldes til de lavest mulige omkostninger, skal der udføres detaljerede konsekvensanalyser for de indsatsprogrammer, som medlemsstaterne opstiller.

Konsekvensanalysen peger på, at selv om der kan opstå betydelige sociale og økonomiske omkostninger på kort, mellemlang og lang sigt, vil de miljømæssige, økonomiske og sociale fordele være langt større.

- **Valg af retsakt**

Foreslået middel: Havstrategidirektiv.

Andre retsakter vil ikke være hensigtsmæssige af følgende grund:

Det havde også været muligt at udarbejde et mere bindende retsinstrument (udformet som en forordning eller et mere restriktivt direktiv). En forordning eller et mere restriktivt direktiv ville dog have gjort det vanskeligere at tage hensyn til de forskelligartede vilkår og behov i EU's havmiljø, idet medlemsstaterne dermed ville blive frataget muligheden for at træffe en række politiske valg med hensyn til gennemførelsen på regionalt niveau. Denne tilgang blev derfor valgt fra.

Det havde også været muligt at vedtage en henstilling med en oversigt over de foranstaltninger, der skal træffes for at gennemføre havstrategien på regionalt niveau. Men da henstillinger ikke har nogen bindende virkning, ville der ikke have været nogen garanti for, at medlemsstaterne ville have forpligtet sig til en stringent gennemførelse. Denne mulighed blev derfor også afvist.

En tredje mulighed bestod i at vedtage en beslutning, der er bindende i sin helhed for et begrænset antal medlemsstater, som den er rettet til. Men da 20 ud af 25 medlemsstater er kyststater, og den planlagte udvidelse af EU vil øge denne tendens, og da en effektiv beskyttelse af havmiljøet også forudsætter inddragelse af ikke-kyststater beliggende i et regionalt havs afvandingsområde, er det ikke hensigtsmæssigt at rette dette initiativ til et begrænset antal specifikke modtagere. Endelig ville en beslutning ikke have tilvejebragt nogen form for fleksibilitet, hvad gennemførelsen angår, idet den er bindende i alle enkeltheder.

4) BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER

Forslaget har ingen indvirkninger på Fællesskabets budget.

5) YDERLIGERE OPLYSNINGER

- **Bestemmelse om ny vurdering/revision/ophør**

Forslaget indeholder en bestemmelse om fornyet gennemgang.

- **Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde**

Den foreslåede retsakt er af relevans for EØS og bør derfor omfatte hele EØS-området.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

**om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger
(havstrategidirektivet)**

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 175, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg²,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget³,

i henhold til proceduren i traktatens artikel 251⁴, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Havmiljøet er en værdifuld arv, der som sådan må beskyttes, genoprettes og forvaltes med det endemål at tilvejebringe biologisk mangfoldige og dynamiske oceaner og have, der er sikre, rene, sunde og produktive.
- (2) I tråd med Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1600/2002/EF af 22. juli 2002 om fastlæggelse af Fællesskabets sjette miljøhandlingsprogram bør der senest tre år efter vedtagelsen af dette program opstilles en tematisk strategi til beskyttelse og bevaring af havmiljøet, idet det generelle mål er at fremme en bæredygtig udnyttelse af havet og bevare marine økosystemer.
- (3) For at fremme bæredygtig udnyttelse af have og bevare marine økosystemer bør der lægges vægt på at opnå en god miljøtilstand i Fællesskabets havmiljø, at videreføre beskyttelsen og bevaringen af dette miljø samt sikre, at yderligere forringelser forebygges.

---

¹ EFT C [...], [...], s. [...].

² EFT C [...], [...], s. [...].

³ EFT C [...], [...], s. [...].

⁴ EFT C [...], [...], s. [...].

- (4) Med opfyldelsen af disse målsætninger for øje er der behov for en gennemskuelig og sammenhængende lovramme, der kan danne grundlag for indsatsen og gøre det muligt at koordinere denne samt bringe den i overensstemmelse med og integrere den på passende vis i den indsats, der gøres i henhold til anden fællesskabslovgivning og internationale aftaler.
- (5) De uensartede vilkår, problemer og behov i de forskellige havregioner, som udgør Fællesskabets havmiljø, stiller krav om forskellige og specifikke løsninger. Der må tages hensyn til denne diversitet under forberedelsen, planlægningen og gennemførelsen af foranstaltninger for at opnå en god miljøtilstand i Fællesskabets havmiljø i de enkelte havregioner og subregioner.
- (6) Derfor bør hver medlemsstat for sine europæiske havområder opstille en havstrategi, som på én gang er specifik for dens egne havområder og samtidig afspejler de overordnede perspektiver for den pågældende havregion. Havstrategier bør munde ud i gennemførelsen af indsatsprogrammer, der er udformet med henblik på at opnå en god miljøtilstand.
- (7) Da havmiljøet i sagens natur er grænseoverskridende, bør opstillingen af havstrategier samordnes for hver havregion. Havregioner deles såvel med andre medlemsstater som med tredjelande, og medlemsstaterne bør derfor bestræbe sig på at sikre den tættest mulige samordning med alle berørte medlemsstater og tredjelande. Når det er praktisk muligt og hensigtsmæssigt bør denne samordning sikres ved hjælp af de eksisterende institutionelle strukturer i havregionerne.
- (8) Da disse målsætninger kun kan opfyldes ved en indsats på internationalt plan, bør dette direktiv kunne gøre Fællesskabets bidrag inden for internationale aftaler mere effektivt.
- (9) Fællesskabet og medlemsstaterne er part i FN's havretskonvention (UNCLOS), der er godkendt ved Rådets afgørelse 98/392/EF af 23. marts 1998 om Det Europæiske Fællesskabs indgåelse af UNCLOS og af aftalen af 28. juli 1994 vedrørende anvendelsen af Kapitel XI i denne konvention⁵. Forpligtelserne, der påhviler Fællesskabet og medlemsstaterne i henhold til disse aftaler, bør derfor indarbejdes i dette direktiv.
- (10) Dette direktiv bør også støtte den viljefaste holdning, som Fællesskabet har indtaget i forbindelse med konventionen om den biologiske mangfoldighed⁶ angående standsning af nedgangen i biodiversiteten, bevaring og bæredygtig udnyttelse af havets biodiversitet og oprettelse af et globalt net af beskyttede havområder senest i 2012. Derudover bør direktivet bidrage til at opfylde de mål, der blev opstillet på den syvende partskonference for konventionen om den biologiske mangfoldighed (CBD/COP7), som vedtog et omfattende arbejdsprogram for biologisk mangfoldighed i hav- og kystområder med en række mål og aktiviteter, der tilsigter at standse tabet af biologisk mangfoldighed på nationalt, regionalt og globalt niveau og sikre det marine økosystems kapacitet til at danne grundlag for tilvejebringelse af varer og tjenesteydelser, og endvidere et arbejdsprogram for beskyttede områder med det

---

⁵ EFT L 179 af 23.6.1998, s. 1.

⁶ Rådets afgørelse nr. 93/626/EF, 25.10.1993, EFT L 309, 13.12.1993, s. 1-20

formål at oprette og opretholde økologisk repræsentative nationale og regionale systemer af beskyttede havområder inden 2012. Medlemsstaternes forpligtelse til at udpege Natura 2000-områder under habitatdirektivet vil udgøre et vigtigt bidrag til denne proces.

- (11) Dette direktiv bør bidrage til at opfylde Fællesskabets og medlemsstaternes forpligtelser i henhold til flere andre relevante aftaler, hvormed de har afgivet vigtige tilsagn om beskyttelse af havmiljøet mod forurening. Det gælder konventionen om beskyttelse af havmiljøet i Østersøområdet, godkendt ved Rådets afgørelse 94/157/EF⁷, konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav, godkendt ved Rådets afgørelse 98/249/EF⁸, og det nye bilag V hertil om beskyttelse af havets økosystemer og biologiske diversitet med det tilhørende tillæg III, godkendt ved Rådets afgørelse 2000/340/EØF⁹, konventionen om beskyttelse af Middelhavet mod forurening, godkendt ved Rådets afgørelse 77/585/EØF¹⁰ samt dens protokol om beskyttelse af Middelhavet mod landbaseret forurening, godkendt ved Rådets afgørelse 83/101/EØF¹¹.
- (12) Eftersom de indsatsprogrammer, der gennemføres i henhold til havstrategierne, kun vil være effektive, hvis de udformes på grundlag af et godt kendskab til havmiljøets tilstand i et givet område og for hver medlemsstats vedkommende bedst muligt tilpasses det pågældende havområdes behov under hensyn til den pågældende havregions overordnede perspektiv, er det nødvendigt på nationalt niveau at skabe en egnet ramme for vedtagelse af politiske beslutninger på et velinformeret grundlag.
- (13) Som et første skridt bør medlemsstater inden for en havregion analysere deres havområders karakteristika, identificere de fremherskende miljøbelastninger og påvirkninger af disse vandområder, deres økonomiske og sociale udnyttelse samt omkostningerne ved en forringelse af havmiljøet.
- (14) På grundlag af sådanne analyser bør medlemsstaterne dernæst fastlægge, hvad der kendetegner en god miljøtilstand i de europæiske vandområder. Det er i den sammenhæng nyttigt at indføre generiske, kvalitative deskriptorer og detaljerede kriterier og standarder, som Kommissionen vil udarbejde i nær fremtid sammen med alle berørte parter.
- (15) Det næste skridt i bestræbelserne på at opnå en god miljøtilstand bør være at fastlægge miljømål og overvågningsprogrammer til løbende vurdering, så vandområdernes tilstand kan evalueres regelmæssigt.
- (16) På dette grundlag bør medlemsstaterne fastlægge og gennemføre indsatsprogrammer, der er udformet med henblik på at opnå en god miljøtilstand i de pågældende vandområder under hensyn til eksisterende fællesskabskrav og internationale krav samt den pågældende havregions behov.

---

⁷ EFT L 73 af 16.3.1994, s. 19.

⁸ EFT L 104 af 3.4.1998, s. 1.

⁹ EFT L 118 af 8.5.2000, s. 44.

¹⁰ EFT L 240 af 19.9.1977, s. 1. Ændret ved afgørelse 99/802/EF (EFT L 322 af 14.12.1999).

¹¹ EFT L 67 af 12.3.1983, s. 1.

- (17) Selv om det af hensyn til den nødvendige målretning er hensigtsmæssigt at lade medlemsstaterne tage disse skridt, er det vigtigt, at både det forberedende arbejde og indsatsprogrammerne godkendes af Kommissionen, for at indsatsen bliver sammenhængende i Fællesskabet som helhed og i relation til forpligtelserne på internationalt niveau.
- (18) For retfærdighedens og gennemførlighedens skyld er det rimeligt at tage hensyn til tilfælde, hvor det vil være umuligt for en medlemsstat at opfylde det ambitionsniveau, som følger af de fastsatte miljømål.
- (19) Det er i den forbindelse nødvendigt at tage hensyn til to typer af særtilfælde. Det første omhandler en situation, hvor det er umuligt for medlemsstaten at opfylde sine miljømål på grund af et andet lands handlinger eller undladelser, naturlige årsager eller *force majeure*, eller på grund af handlinger foretaget af medlemsstaten selv i almenhedens interesse, hvis denne tillægges større vægt end de negative miljøpåvirkninger. Medlemsstaterne bør i sådanne tilfælde kunne træffe *ad hoc*-foranstaltninger i stedet for de foranstaltninger, der indgår i indsatsprogrammerne. *Ad hoc*-foranstaltninger bør udformes, så de forebygger yderligere forringelser i de berørte havområders tilstand og afbøder de skadelige påvirkninger inden for den pågældende havregion.
- (20) Den anden type særtilfælde opstår, når en medlemsstat konstaterer et problem, som påvirker dets europæiske havområders miljøtilstand og måske endog den samlede berørte havregion, men som ikke kan afhjælpes med foranstaltninger truffet på nationalt niveau. I disse tilfælde bør det være muligt for Kommissionen at få oplysninger herom i forbindelse med forelæggelsen af indsatsprogrammer.
- (21) Det er dog nødvendigt at føre kontrol på fællesskabsniveau med denne fleksibilitet i forbindelse med særtilfælde. Hvad angår den første type, bør der derfor ved Kommissionens vurdering forud for godkendelsen af indsatsprogrammet tages behørigt hensyn til de trufne *ad hoc*-foranstaltningers effektivitet. I de tilfælde, hvor medlemsstaten begrundet trufne foranstaltninger med hensynet til almenhedens interesse, bør Kommissionen sikre, at deraf følgende ændringer i havmiljøet ikke vedvarende udelukker eller hindrer, at der opnås en god miljøtilstand i den pågældende havregion.
- (22) Hvad angår den anden type af særtilfælde, bør Kommissionen forud for godkendelsen af indsatsprogrammet overveje gyldigheden af den pågældende medlemsstats synspunkt, dvs. at foranstaltninger på nationalt niveau vil være utilstrækkelige, og at en indsats på fællesskabsniveau dermed er nødvendig.
- (23) På grund af marine økosystemers dynamiske natur og naturlige variabilitet og på grund af, at belastninger og påvirkninger af økosystemerne vil variere afhængigt af udviklingen i de menneskelige aktivitetsmønstre og påvirkningerne af klimaændringer, er det vigtigt at erkende, at definitionen af en god miljøtilstand er dynamisk og fleksibel og må tilpasses med tiden. I overensstemmelse hermed bør beskyttelsen af havmiljøet være fleksibel og justerbar. Det er derfor nødvendigt at ajourføre havstrategierne regelmæssigt.

- (24) Det er også nødvendigt at fastsætte bestemmelser om offentliggørelse af indsatsprogrammer og ajourføringer heraf og om forelæggelse af interimrapporter for Kommissionen med beskrivelse af fremskridtene i gennemførelsen af programmet.
- (25) For aktivt at inddrage offentligheden i udformningen, gennemførelsen og ajourføringen af havstrategier er det nødvendigt at udsende oplysninger om de forskellige elementer i havstrategierne og ajourføringerne heraf og på opfordring relevante baggrundsdokumenter og oplysninger, der er anvendt til udarbejdelsen af havstrategierne.
- (26) Kommissionen bør fremlægge sin første evalueringsrapport om gennemførelsen af dette direktiv senest to år efter at have modtaget alle indsatsprogrammer og senest i 2021. Efterfølgende kommissionsrapporter bør offentliggøres hvert sjette år derefter.
- (27) Der bør i overensstemmelse med direktiv¹² fastsættes bestemmelser for vedtagelse af tilpasninger af standarder for vurdering af havmiljøets tilstand, overvågning, miljømål og tekniske formater med henblik på indsendelse og behandling af data.
- (28) Foranstaltninger til regulering af fiskeriforvaltningen kan kun træffes inden for den fælles fiskeripolitik,¹³ jf. Rådets forordning (EF) nr. 2371/2002 af 20. december 2002 om bevarelse og bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne som led i den fælles fiskeripolitik, på grundlag af videnskabelig rådgivning, og de er derfor ikke omfattet af dette direktiv. Kontrollen med udledninger og emissioner som følge af anvendelsen af radioaktive materialer reguleres af Euratom-traktatens artikel 30 og 31, og er derfor ikke omfattet af dette direktiv.
- (29) Målene for den påtænkte indsats kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af handlingens omfang og virkninger bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går direktivet ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (30) I dette direktiv overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, som anerkendes i bl.a. Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Det sigter navnlig mod at fremme integreringen af et højt miljøbeskyttelsesniveau og bedre miljøkvalitet i Fællesskabets politikker i overensstemmelse med princippet om bæredygtig udvikling som fastsat i artikel 37 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.
- (31) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af nærværende direktiv bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen¹⁴ -

---

¹² [indsæt henvisning til Inspire-direktivet når vedtaget].

¹³ EFT L 358, 31.12.2002, s. 59

¹⁴ EFT L 184 af 17.07.1999, s. 23.

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Kapitel I

Almindelige bestemmelser

Artikel 1 *Genstand*

Ved dette direktiv skabes en ramme for opstillingen af havstrategier med henblik på at opnå en god miljøtilstand i havmiljøet [senest i år 2021] og sikre en fortsat beskyttelse og bevaring af dette miljø samt forebygge forringelser.

I dette direktiv forstås ved "miljøtilstand" miljøets overordnede tilstand i havområder under hensyn til de enkelte marine økosystemers struktur, funktion og processer samt de naturlige fysisk-geografiske, geografiske og klimatiske faktorer tillige med de fysiske og kemiske forhold, herunder dem, der skyldes menneskelige aktiviteter i det pågældende område.

Artikel 2 *Anvendelsesområde*

Dette direktiv gælder for alle europæiske vandområder på søsiden af den basislinje, hvorfra bredden af de territoriale farvande måles, til den yderste grænse af det område, der hører under medlemsstaternes overhøjhed eller jurisdiktion, herunder havbunden og undergrunden i alle disse vandområder, i det følgende benævnt "europæiske havområder".

Artikel 3 *Havregioner og subregioner*

1. Medlemsstaterne tager under opfyldelsen af deres forpligtelser i henhold dette direktiv behørigt hensyn til, at deres europæiske havområder udgør en uadskillelig del af følgende havregioner:
  - a) Østersøen
  - b) det nordøstlige Atlanterhav
  - c) Middelhavet.
2. For at tage hensyn til særlige forhold i et givet område kan medlemsstaterne gennemføre dette direktiv under henvisning til underopdelinger af de i stk. 1 nævnte havområder under forudsætning af, at sådanne underopdelinger er forenelige med følgende subregioner:
  - a) i det nordøstlige Atlanterhav:
    - i) i Nordsøen, herunder Kattegat og Den Engelske Kanal, havområderne henhørende under Belgiens, Danmarks, Tysklands, Frankrigs,

Nederlandenes, Sveriges og Det Forenede Kongeriges overhøjhed eller jurisdiktion

- ii) i Det Keltiske Hav, havområderne henhørende under Irlands og Det Forenede Kongeriges overhøjhed eller jurisdiktion
  - iii) i Biscayabugten og langs den iberiske kyst, havområderne henhørende under Frankrigs, Portugals og Spaniens overhøjhed eller jurisdiktion
  - iv) i Det Atlantiske Ocean, havområderne henhørende under Portugals (omkring Azorerne og Madeira) og Spaniens (omkring De Kanariske Øer) overhøjhed eller jurisdiktion
- b) i Middelhavet:
- (i) i det vestlige Middelhav, havområderne henhørende under Spaniens, Frankrigs og Italiens overhøjhed eller jurisdiktion
  - ii) i Adriaterhavet, havområderne henhørende under Italiens og Sloveniens overhøjhed eller jurisdiktion
  - iii) i Det Ioniske Hav, havområderne henhørende under Grækenlands, Italiens og Maltas overhøjhed eller jurisdiktion
  - iv) i Det Ægæiske-Levantinske Hav, havområderne henhørende under Grækenlands og Cyperns overhøjhed eller jurisdiktion.

Medlemsstaterne informerer Kommissionen om eventuelle underopdelinger inden den dato, der er anført i artikel 23, stk. 1, første afsnit.

Artikel 4 Havstrategier

Hver medlemsstat opstiller for hver relevant havregion en havstrategi for sine europæiske havområder i overensstemmelse med følgende handlingsplan:

- a) Forberedelse:
- i) en indledende vurdering, der skal foreligge senest [*4 år efter ikrafttrædelsesdatoen*], af den nuværende miljøtilstand i de pågældende vandområder og miljøpåvirkningen af disse som følge af menneskelige aktiviteter, jf. artikel 7
  - ii) en beskrivelse af god miljøtilstand for de pågældende vandområder, der skal foreligge senest [*4 år efter ikrafttrædelsesdatoen*], jf. artikel 8, stk. 1
  - iii) opstilling, senest [*5 år efter ikrafttrædelsesdatoen*], af en række miljømål, jf. artikel 9, stk. 1
  - iv) opstilling og gennemførelse, senest [*6 år efter ikrafttrædelsesdatoen*], medmindre andet gælder ifølge den relevante fællesskabslovgivning, af et

overvågningsprogram med henblik på løbende vurdering og regelmæssig ajourføring af mål, jf. artikel 10, stk. 1

b) Indsatsprogrammer:

- i) udarbejdelse senest i 2016 af et indsatsprogram med henblik på at opnå en god miljøtilstand, jf. artikel 12, stk. 1, 2 og 3
- ii) iværksættelse senest i 2018 af det i punkt i) nævnte program, jf. artikel 12, stk. 6

Artikel 5

Samordning og samarbejde

1. Med henblik på gennemførelsen af dette direktiv samordner medlemsstater, hvis havområder ligger inden for samme havregion eller subregion, deres indsats.

Hvor det er praktisk og hensigtsmæssigt, anvender medlemsstaterne de eksisterende institutionelle strukturer, som findes i den pågældende havregion eller subregion.

2. Med henblik på gennemførelsen af dette direktiv bestræber medlemsstaterne sig mest muligt for inden for hver havregion eller subregion at samordne deres indsats med tredjelande, der har overhøjhed eller jurisdiktion over vandområder i samme region eller subregion.

I den forbindelse støtter medlemsstaterne sig så vidt muligt til eksisterende programmer og aktiviteter, der er udviklet inden for strukturer under internationale aftaler.

Artikel 6

Ansvarlige myndigheder

1. For hver havregion udpeger medlemsstaterne senest den dato, der er anført i artikel 23, stk. 1, første afsnit, den myndighed, der er ansvarlig for gennemførelsen af dette direktiv for deres europæiske havområder.

Inden seks måneder efter denne dato forelægger medlemsstaterne Kommissionen en liste over de udpegede ansvarlige myndigheder sammen med de oplysninger, der er anført i bilag I.

Samtidig forelægger medlemsstaterne Kommissionen en liste over de nationale ansvarlige myndigheder for alle relevante internationale organer, som medlemsstaterne deltager i.

2. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om enhver ændring i de oplysninger, der er meddelt i henhold til stk. 1, senest tre måneder efter, at en sådan ændring er trådt i kraft.

Kapitel II

Havstrategier: Forberedelse

Artikel 7 *Vurdering*

1. Medlemsstaterne gør deres europæiske havområder til genstand for en indledende vurdering, der omfatter følgende:
  - a) en analyse af vandområdernes væsentlige karakteristika og nuværende miljøtilstand på grundlag af den ikke-udtømmende liste i tabel 1 i bilag II omfattende naturtyper, biologiske komponenter, fysisk-kemiske egenskaber og hydromorfologi
  - b) en analyse af de fremherskende belastninger og påvirkninger, herunder fra menneskelige aktiviteter, af disse vandområders karakteristika og miljøtilstand på grundlag af den ikke-udtømmende liste i tabel 2 i bilag II omfattende kvalitative og kvantitative belastninger samt mærkbare udviklingstendenser
  - c) en økonomisk og social analyse af havområdernes udnyttelse samt omkostningerne ved en forringelse af havmiljøet.
2. De i stk. 1 nævnte analyser skal inddrage aspekter vedrørende kystvande, overgangsvande og territorialfarvande, der er omfattet af de relevante bestemmelser i direktiv 2000/60/EF med henblik på en samlet vurdering af havmiljøets tilstand.

Artikel 8 *Beskrivelse af en god miljøtilstand*

1. Under henvisning til den indledende vurdering, jf. artikel 7, stk. 1, beskriver medlemsstaterne for hver havregion kendetegnene for en god miljøtilstand på grundlag af de generiske, kvalitative deskriptorer og kriterier og standarder, der er fastlagt i stk. 3.

De inddrager de aspekter, der er anført i bilag II og især naturtyper, biologiske komponenter, fysisk-kemiske egenskaber og hydromorfologi.
2. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om vurderingen i henhold til artikel 7, stk. 1, og om beskrivelsen som omhandlet i denne artikels stk. 1, senest tre måneder efter færdiggørelsen af sidstnævnte.
3. Senest [2 år efter ikrafttrædelsesdatoen] fastlægger Kommissionen efter høring af alle berørte parter, i overensstemmelse med proceduren i artikel [22, stk. 2], og på grundlag af bilag II generiske, kvalitative deskriptorer og detaljerede kriterier og standarder for, hvad der kendetegner en god miljøtilstand.

Artikel 9
Opstilling af miljømål

1. På grundlag af den indledende vurdering, jf. artikel 7, stk. 1, opstiller medlemsstaterne for hver havregion et omfattende sæt miljømål og tilhørende indikatorer for alle deres europæiske havområder under hensyn til den ikke-udtømmende liste over karakteristika i bilag III.

Ved opstillingen af disse mål og indikatorer tager medlemsstaterne hensyn til, at eksisterende miljømål, der er fastsat for samme vandområder på nationalt niveau, fællesskabsniveau eller internationalt niveau, stadig finder anvendelse.

2. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om miljømålene senest tre måneder efter, at de er opstillet.

Artikel 10
Udarbejdelse af overvågningsprogrammer

1. På grundlag af den indledende vurdering, jf. artikel 7, stk. 1, udarbejder og gennemfører medlemsstaterne samordnede overvågningsprogrammer for den løbende vurdering af miljøtilstanden i deres europæiske havområder på grundlag af listerne i bilag II og IV samt under henvisning til miljømålene, jf. artikel 9.

Disse programmer skal være indbyrdes overensstemmende inden for hver havregion eller subregion og skal bygge på vurderings- og overvågningsbestemmelser, som er fastlagt i den relevante fællesskabslovgivning eller i henhold til internationale aftaler.

2. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om overvågningsprogrammerne senest tre måneder efter, at de er udarbejdet.
3. Kommissionen vedtager i givet fald og i overensstemmelse med proceduren i artikel [22, stk. 2] specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering, idet den tager hensyn til eksisterende forpligtelser og sikrer, at overvågnings- og vurderingsresultaterne er sammenlignelige.

Artikel 11
Godkendelse

Ud fra indberetningerne vedrørende hver havregion i henhold til artikel 7, stk. 1, artikel 8, stk. 2, artikel 9, stk. 2 og artikel 10, stk. 2, vurderer Kommissionen for hver medlemsstat, om de meddelte elementer udgør en ramme, der opfylder kravene i dette direktiv.

Ved denne vurdering verificerer Kommissionen, om der er overensstemmelse mellem rammerne inden for de forskellige havregioner og i Fællesskabet som helhed.

I forbindelse med vurderingen kan Kommissionen anmode den pågældende medlemsstat om at forelægge yderligere oplysninger, som sætter den i stand til at træffe sin beslutning.

Inden seks måneder efter at Kommissionen har fået underretning om overvågningsprogrammerne, jf. artikel 10, kan den beslutte at afvise en medlemsstats rammer helt eller delvis, hvis den finder, at kravene i dette direktiv ikke er opfyldt.

Kapitel III

Havstrategier: Indsatsprogrammer

Artikel 12 *Indsatsprogrammer*

1. For hver havregion fastlægger medlemsstaterne de foranstaltninger, der må træffes for at opnå en god miljøtilstand, jf. artikel 8, stk. 1, i alle deres europæiske havområder.

Disse foranstaltninger udformes på grundlag af den indledende vurdering, jf. artikel 7, stk. 1, under henvisning til miljømålene, jf. artikel 9, stk. 1, og under hensyntagen til de typer af foranstaltninger, der er opført i bilag V.

2. Medlemsstaterne samler de foranstaltninger, der er fastlagt i henhold til stk. 1, i et indsatsprogram, hvori der tages hensyn til foranstaltninger, der kræves ifølge den relevante fællesskabslovgivning eller internationale aftaler.
3. Ved udarbejdelsen af indsatsprogrammerne, jf. stk. 2, tager medlemsstaterne behørigt hensyn til princippet om bæredygtig udvikling og navnlig til de sociale og økonomiske konsekvenser af de påtænkte foranstaltninger.

Medlemsstaterne sikrer, at foranstaltningerne er omkostningseffektive og teknisk gennemførlige, og foretager konsekvensanalyser, herunder udførlige cost-benefit-analyser, inden nye foranstaltninger indføres.

4. I indsatsprogrammerne angiver medlemsstaterne, hvordan foranstaltningerne skal gennemføres, og hvordan de vil bidrage til at opfylde miljømålene, jf. artikel 9, stk. 1.
5. Medlemsstaterne underretter Kommissionen og andre berørte medlemsstater om deres indsatsprogrammer senest tre måneder efter deres færdiggørelse.
6. Medmindre andet gælder ifølge artikel 15, sikrer medlemsstaterne, at programmerne kan iværksættes senest to år efter deres færdiggørelse.

Artikel 13 *Særlige områder*

1. Når en medlemsstat udpeger et område inden for sine europæiske havområder, hvor miljømålene af en af følgende grunde ikke kan opfyldes ved foranstaltninger truffet af denne medlemsstat, identificerer den tydeligt dette område i sit indsatsprogram og forelægger Kommissionen den nødvendige dokumentation til underbygning af sit synspunkt:

- a) en anden medlemsstats eller et tredjelands handlinger eller undladelser
- b) naturlige årsager eller *force majeure*
- c) ændringer i havområders fysiske egenskaber på grund af foranstaltninger, truffet af hensyn til almenhedens interesse, som tillægges større vægt end de negative miljøpåvirkninger.

Den pågældende medlemsstat skal dog træffe passende *ad hoc*-foranstaltninger for at forebygge yderligere forringelser i de berørte havområders tilstand og afbøde de skadelige påvirkninger inden for den pågældende havregion.

2. I den situation, der er omhandlet i stk. 1, litra c), sikrer medlemsstaten, at ændringerne ikke vedvarende udelukker eller hindrer, at der opnås en god miljøtilstand i den pågældende havregion.
3. De i stk. 1, andet afsnit, nævnte *ad hoc*-foranstaltninger skal udgøre en integrerende del af indsatsprogrammet.

Artikel 14 *Oplysninger*

Hvis en medlemsstat støder på et problem, som påvirker dets europæiske havområders miljøtilstand, og som ikke kan løses ved nationale foranstaltninger, underretter den Kommissionen herom og forelægger den nødvendige dokumentation til underbygning af sit synspunkt.

Artikel 15 *Godkendelse*

På grundlag af underretningerne om indsatsprogrammerne, jf. artikel 12, stk. 5, vurderer Kommissionen for hver medlemsstat, om programmerne er et egnet middel til at opnå en god miljøtilstand, jf. artikel 8, stk. 1.

Ved vurderingen verificerer Kommissionen, om der er sammenhæng mellem indsatsprogrammerne i Fællesskabet som helhed.

Til støtte for vurderingen kan Kommissionen anmode den pågældende medlemsstat om at forelægge yderligere oplysninger, som sætter den i stand til at træffe sin beslutning.

Inden seks måneder efter, at Kommissionen har fået underretning om indsatsprogrammerne, kan den beslutte at afvise en medlemsstats program helt eller delvis, hvis den finder, at kravene i dette direktiv ikke er opfyldt.

Kapitel IV

Ajourføring, rapporter og oplysning af offentligheden

Artikel 16 *Ajourføring*

1. Medlemsstaterne sikrer, at deres havstrategier for hver havregion føres ajour.
2. Med henblik på gennemførelsen af stk. 1 gennemgår medlemsstaterne følgende aspekter af deres havstrategier hvert sjette år efter udarbejdelsen:
  - a) den indledende vurdering og beskrivelse af en god miljøtilstand, jf. henholdsvis artikel 7, stk. 1, og artikel 8, stk. 1
  - b) miljømålene, jf. artikel 9, stk. 1
  - c) overvågningsprogrammerne, jf. artikel 10, stk. 1
  - d) indsatsprogrammerne, jf. artikel 12, stk. 2.
3. Nærmere oplysninger om eventuelle ajourføringer som følge af den gennemgang, der er omhandlet i stk. 2, forelægges Kommissionen og de berørte medlemsstater senest tre måneder efter offentliggørelsen som omhandlet i artikel 18, stk. 2.
4. Artikel 11 og 15 finder tilsvarende anvendelse.

Artikel 17 *Statusrapporter*

Medlemsstaterne forelægger inden tre år efter offentliggørelsen af hvert indsatsprogram eller ajourføring heraf, jf. artikel 18, stk. 2, Kommissionen en interimrapport med en beskrivelse af fremskridtene i gennemførelsen af programmet.

Artikel 18 *Offentlig høring og oplysning*

1. I overensstemmelse med direktiv 2003/35/EF sikrer medlemsstaterne aktiv inddragelse af alle interessegrupper i gennemførelsen af dette direktiv, bl.a. i forbindelse med udformningen af havstrategierne, jf. kapitel II og III, og ajourføringen af disse i overensstemmelse med artikel 16.
2. Medlemsstaterne offentliggør sammenfatninger af nedennævnte aspekter af deres havstrategier eller ajourføringer heraf og gør det muligt for offentligheden at fremsætte bemærkninger hertil:
  - a) den indledende vurdering og beskrivelse af en god miljøtilstand, jf. henholdsvis artikel 7, stk. 1, og artikel 8, stk. 1

- b) miljømålene, jf. artikel 9, stk. 1
  - c) overvågningsprogrammerne, jf. artikel 10, stk. 1
  - d) indsatsprogrammerne, jf. artikel 12, stk. 2.
3. I overensstemmelse med direktiv 2003/4/EF gives der på opfordring adgang til baggrundsdokumenter og oplysninger, der er anvendt til udarbejdelsen af havstrategierne. Specielt skal data og oplysninger fra den indledende vurdering og overvågningsprogrammerne gøres tilgængelige for offentligheden via Internettet eller et andet egnet telekommunikationsmiddel.

For at Kommissionen kan løse sine opgaver, giver medlemsstaterne den ubegrænset adgangs- og brugsret til disse data og oplysninger.

Artikel 19 *Rapporter fra Kommissionen*

1. Kommissionen offentliggør sin første evalueringsrapport om gennemførelsen af dette direktiv senest to år efter at have modtaget alle indsatsprogrammer, dog senest i 2021.

Kommissionen offentliggør yderligere rapporter hvert sjette år derefter.

Rapporterne forelægges Europa-Parlamentet og Rådet.

2. De i stk. 1 omhandlede rapporter skal indeholde følgende:
- a) en redegørelse for fremskridtene i gennemførelsen af direktivet
  - b) en gennemgang af havmiljøets tilstand i Fællesskabet foretaget i samråd med Det Europæiske Miljøagentur og de relevante regionale søfarts- og fiskeriorganisationer og -konventioner
  - c) en analyse af havstrategierne sammen med forslag til, hvordan disse kan forbedres
  - d) en sammenfatning af Kommissionens vurderinger, jf. artikel 15, i relation til de oplysninger, der er modtaget af medlemsstaterne, jf. artikel 14
  - e) et resumé af reaktionerne på hver af de rapporter til Kommissionen, der er udarbejdet af medlemsstaterne i henhold til artikel 17
  - f) et resumé af svarene på bemærkninger fra Europa-Parlamentet og Rådet til tidligere havstrategier.

Artikel 20 *Revision af direktivet*

Kommissionen tager dette direktiv op til fornyet undersøgelse senest [15 år efter ikrafttrædelsesdatoen] og foreslår om nødvendigt ændringer hertil.

Kapitel V

Afsluttende bestemmelser

Artikel 21 *Tekniske tilpasninger*

1. Bilag II, III og IV tilpasses den videnskabelige og tekniske udvikling efter proceduren i artikel [22, stk. 2], under hensyn til fristerne for revision og ajourføring af havstrategierne, jf. artikel 16, stk. 2.
2. Kommissionen kan om nødvendigt vedtage følgende efter proceduren i artikel [22, stk. 2]:
  - a) standarder for anvendelsen af bilag [II], [III] og [IV]
  - b) tekniske formater til fremsendelse og behandling af data, herunder statistiske og kartografiske data.

Artikel 22 *Udvalg*

1. Kommissionen bistås af det udvalg, der er nedsat ved artikel [21, stk. 1], i direktiv 2000/60/EF, i det følgende benævnt "udvalget".
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8. Fristen i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til tre måneder.
3. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.

Artikel 23 *Gennemførelse*

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest [*tre år efter datoen for dets ikrafttræden*]. De tilsender straks Kommissionen disse bestemmelser med en sammenligningstabel, som viser sammenhængen mellem de pågældende bestemmelser og dette direktiv.

Når medlemsstaterne vedtager disse love og bestemmelser, skal de ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale lovbestemmelser, de vedtager på det område, direktivet omfatter.

*Artikel 24
Ikrafttrædelse*

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

*Artikel 25
Adressater*

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Europa-Parlamentets vegne
Formand*

*På Rådets vegne
Formand*

Bilag I
Artikel 6, stk. 2

- (1) Den ansvarlige myndigheds navn og adresse – den udpegede myndigheds officielle navn og adresse.
- (2) Den ansvarlige myndigheds juridiske status - en beskrivelse af den kompetente myndigheds juridiske status og, hvis det er relevant, et resumé eller en kopi af dens vedtægter, oprettelsesakt eller lignende juridiske dokument.
- (3) Ansvarsområde - en beskrivelse af den ansvarlige myndigheds juridiske og administrative ansvar og dens rolle i de pågældende havområder.
- (4) Medlemskab - når den ansvarlige myndighed fungerer som koordineringsorgan for andre ansvarlige myndigheder, kræves der en liste over disse organer sammen med et resumé af de institutionelle forbindelser, der er etableret for at sikre koordineringen.
- (5) Regionalt samarbejde – der kræves en sammenfatning af de mekanismer, der er oprettet for at sikre koordineringen mellem medlemsstater, hvis europæiske havområder ligger inden for samme havregion.

Bilag II
Artikel 7, stk. 1, artikel 8, stk. 1 og artikel 10, stk. 1

Tabel 1 – Karakteristika	
Fysiske og kemiske forhold.	<ul style="list-style-type: none"> - bathymetriske forhold - temperaturforhold på års- og årstidsbasis - fremherskende strømforhold og skønnede omløbs/udskiftningstider - salinitet, herunder tendenser og gradienter i hele regionen.
Habitattyper	<ul style="list-style-type: none"> - Fremherskende habitattype(r) med en beskrivelse af de karakteristiske fysiske og kemiske forhold – dybde, temperaturprofil, strømforhold, salinitet og bundforhold (struktur og substrat) - Udpegning og kortlægning af særlige habitattyper, navnlig typer, der er anerkendt eller udpeget som værende af særlig videnskabelig interesse eller af interesse for den biologiske mangfoldighed i henhold til EU-lovgivningen (habitat- og fugledirektivet) eller internationale konventioner - Andre særlige områder, som må fremhæves på grund af deres karakteristika, beliggenhed eller strategiske betydning. Dette kan omfatte områder, der er udsat for intense eller specifikke miljøbelastninger, eller områder, der bør have en specifik beskyttelsesordning.
Biologiske elementer	<ul style="list-style-type: none"> - En beskrivelse af de biologiske samfund i de fremherskende habitater. Dette omfatter oplysninger om de typiske planteplankton- og dyreplanktonsamfund, herunder typiske arter, sæsonbetinget og geografisk variabilitet samt skøn over primær og sekundær produktivitet. Der bør også oplyses om hvirvelløse bunddyr, herunder arter, sammensætning, biomasse, produktivitet og variabilitet på års- og årstidsbasis. Endelig bør der oplyses om fiskebestanden struktur, herunder deres forekomst, fordeling og alders/størrelsesfordeling. - En beskrivelse af bestandsdynamikken, den naturlige og faktiske udbredelse og status for alle havpattedyrarter, der forekommer i regionen/subregionen. For arter omfattet af EU-lovgivningen (habitatdirektivet) eller internationale aftaler bør der også gives en beskrivelse af de væsentligste trusler mod dem og de iværksatte beskyttelses- og forvaltningsforanstaltninger. - En beskrivelse af bestandsdynamikken, den naturlige og faktiske udbredelse og status for alle havfuglearter, der forekommer i regionen/subregionen. For arter omfattet af EU-lovgivningen (fugledirektivet) eller internationale aftaler gives der også en beskrivelse af de væsentligste trusler mod dem og de iværksatte beskyttelses- og forvaltningsforanstaltninger. - En beskrivelse af bestandsdynamikken, den naturlige og faktiske udbredelse og status for alle andre arter, der forekommer i regionen/subregionen og er omfattet af EU-lovgivningen eller internationale aftaler, herunder en beskrivelse af de væsentligste trusler mod dem og de iværksatte beskyttelses- og forvaltningsforanstaltninger.

	<ul style="list-style-type: none"> - En opgørelse over forekomsten, mængden og fordelingen af ikke-hjemmehørende, eksotiske arter, som findes i regionen/subregionen.
Andre forhold	<ul style="list-style-type: none"> - En beskrivelse af næringsstofberigende tilførsler, næringsstofkredsløbet (strømforhold og interaktion mellem sediment og vand), geografisk og vertikal fordeling og følger heraf - En beskrivelse af den kemiske forurening generelt, herunder problematiske kemiske stoffer, sedimentkontaminering, hot spots og sundhedsproblemer (kontaminering af fiskekød) - Andre forhold og karakteristika, der er typiske/særlige for regionen/subregionen (f.eks. dumpet ammunition).

Tabel 2 – Miljøbelastninger og påvirkninger

Generelt

Forurening som følge af menneskelig aktivitet i form af direkte eller indirekte udledninger af stoffer eller energi, herunder menneskeskabt undervandsstøj i havmiljøet, hvilket forårsager eller må forventes at forårsage skadevirkninger på levende ressourcer og livet i havet, farer for menneskers sundhed, hindringer for marine aktiviteter, herunder fiskeri, turisme, fritidsaktiviteter og anden legitim anvendelse af havet, forringelse af havvandets brugsværdi og ødelæggelse af herlighedsværdier.

Fysisk tab	Tildækning (f.eks. med kunstige strukturer eller ved klappning) Befæstning (f.eks. med permanente anlæg)
Fysisk skade	Tilsiltning (f.eks. ved afstrømning, opmudring eller udløb fra rørledninger) Afskrabning (f.eks. ved sejlads og opankring) Selektiv udvinding (f.eks. af tilslagsmaterialer)
Ikke-fysisk forstyrrelse	Støj (f.eks. skibsfart, seismik) Optisk (f.eks. fritidsaktiviteter)
Toksisk kontaminering	Tilførsel af syntetiske forbindelser (f.eks. pesticider, antifoulingsmidler og PCB) Tilførsel af ikke-syntetiske forbindelser (f.eks. tungmetaller og kulbrinter) Tilførsel af radionuklider
Ikke-toksisk kontaminering	Næringsstofberigelse (f.eks. afstrømning fra landbruget og udløb fra rørledninger) Berigelse med organiske stoffer (f.eks. fiske- og skaldyrsopdræt og udløb fra rørledninger) Ændringer i temperaturforhold (f.eks. udløb fra rørledninger, kraftværker) Ændringer i turbiditet (f.eks. afstrømning og opmudring) Ændringer i salinitet (f.eks. vandindvinding og udløb fra rørledninger)
Biologisk forstyrrelse	Udledning af mikrobielle patogener Indførelse af fremmede arter og vandringer Selektiv udtagning af arter (f.eks. erhvervs- og fritidsfiskeri)

Bilag III
Artikel 9, stk. 1

- (1) Tilstrækkelig dækning af de elementer, der karakteriserer havområder henhørende under medlemsstaters overhøjhed eller jurisdiktion inden for en havregion eller subregion.
- (2) Behov for a) ud fra definitionen af god miljøtilstand at fastsætte mål, hvis opfyldelse resulterer i en ønsket tilstand, b) at fastsætte kvantificerbare mål, som kan kontrolleres og c) fastsætte operative mål, der refererer til konkrete gennemførelsesforanstaltninger.
- (3) Specifikation af den ønskede miljøtilstand og formulering af denne i form af målbare egenskaber ved de elementer, der karakteriserer en medlemsstats europæiske havområder inden for en havregion eller subregion.
- (4) Målene skal være forenelige og ikke i modstrid med hinanden.
- (5) Specifikation af de ressourcer, der er nødvendige for at opfylde målene.
- (6) Formulering af mål og en tidsplan for opfyldelsen af disse.
- (7) Specifikation af indikatorer, som kan benyttes til at overvåge fremskridt og støtte beslutningstagningen med målopfyldelsen for øje.
- (8) Om nødvendigt specificeres referencepunkter (mål- og grænsereferencepunkter).
- (9) Behørig hensyntagen til økonomiske og sociale forhold i forbindelse med fastlæggelsen af mål.
- (10) Undersøgelse af det sæt miljømål med tilhørende indikatorer samt grænse- og målreferencepunkter, der er fastlagt i lyset af det i artikel [1] omhandlede generelle miljømål, med henblik på at vurdere, om opfyldelsen af målene vil føre til, at havområderne under en medlemsstats overhøjhed eller jurisdiktion inden for en havregion når den ønskede tilstand.
- (11) Overensstemmelse mellem miljømålene og de mål, som Fællesskabet og dets medlemsstater har forpligtet sig til at opfylde i henhold til relevante internationale og regionale aftaler.
- (12) Efter opstillingen af miljømålene og indikatorerne bør de sammenholdes med det generelle miljømål, der er omhandlet i artikel [1], med henblik på at vurdere, om opfyldelsen af miljømålene vil føre til, at havområderne når den ønskede tilstand.

Bilag IV
Artikel 10, stk. 1

- (1) Der må fremlægges oplysninger for at vurdere miljøtilstanden og konstatere, hvad der endnu udestår, og hvilke fremskridt der er gjort for at opnå en god miljøtilstand i overensstemmelse med bilag [II] og med de detaljerede standarder og krav, som skal defineres i henhold til artikel [8, stk. 3].
- (2) Der må genereres oplysninger som grundlag for udvælgelsen af egnede indikatorer for de miljømål, der er omhandlet i artikel [9].
- (3) Det må sikres, at der genereres oplysninger som grundlag for vurderingen af virkningerne af de i artikel [12] nævnte foranstaltninger.
- (4) Konstateres der afvigelser fra den ønskede miljøtilstand, må der indføres aktiviteter, der gør det muligt finde frem til årsagen til forringelsen og dermed til, hvilke afhjælpende foranstaltninger, der eventuelt bør træffes for at vende tilbage til en god miljøtilstand.
- (5) Der må fremlægges oplysninger om kemiske kontaminanter i arter bestemt til konsum fra områder med kommercielt fiskeri.
- (6) Der må indføres aktiviteter, der kan bekræfte, at de afhjælpende foranstaltninger resulterer i de ønskede ændringer og ikke i uønskede sidevirkninger.
- (7) Der må indsamles oplysninger på havregionsniveau.
- (8) Der må udarbejdes tekniske specifikationer og standardovervågningsmetoder på fællesskabsplan for at gøre oplysningerne sammenlignelige.
- (9) Der må så vidt muligt sikres overensstemmelse med eksisterende programmer udarbejdet på regionalt og internationalt niveau, så programmerne bliver sammenhængende, og dobbeltarbejde undgås.
- (10) Som en del af den indledende vurdering, jf. artikel [7], må der indføres en vurdering af væsentlige ændringer i miljøforholdene og om nødvendigt nye og opdukkende problemer.
- (11) Som en del af den indledende vurdering, jf. artikel [7], må de i bilag [II] anførte elementer og deres naturlige variabilitet medtages, og fremskridtene i retning af opfyldelsen af miljømålene fastsat i henhold til artikel [9, stk. 1] må evalueres under anvendelse af de fastsatte indikatorer og deres grænse- eller målreferencepunkter, alt efter tilfældet.

Bilag V
Artikel 12, stk. 1

- (1) Kontrol med input: forvaltningsforanstaltninger, som har indflydelse på det tilladte niveau af menneskelig aktivitet.
- (2) Kontrol med output: forvaltningsforanstaltninger, som har indflydelse på det tilladte niveau af forstyrrelser i en økosystemkomponent.
- (3) Rumlig og tidsmæssig fordelingskontrol: forvaltningsforanstaltninger, som har indflydelse på, hvor og hvornår en aktivitet må finde sted.
- (4) Foranstaltninger til koordinering af forvaltningen: redskaber, hvormed det sikres, at forvaltningen koordineres.
- (5) Økonomiske incitamerter: forvaltningsforanstaltninger, som giver brugerne af havøkosystemet en økonomisk interesse i at agere på en måde, som bidrager til at opfylde miljømålene for økosystemet.
- (6) Skadebegrænsnings- og genopretningsværktøjer: forvaltningsværktøjer, der ansporer til at genoprette beskadigede komponenter af havøkosystemer.
- (7) Kommunikation, inddragelse af interessenter og bevidstgørelse af offentligheden.